

в особі державних органів влади, компетенція яких забезпечується законодавством України, використовуючи весь комплекс належних заходів.

Таким чином, ми пропонуємо ввести запропоноване нами поняття «зайнятості» в проект Трудового кодексу України, так як діюче законодавство оперує не досить повним та відповідним визначенням. Також таке поняття, на наш погляд, є досить цінним для науки трудового права, яка характеризується багатоманітністю наукових думок й одночасною відсутністю досконалого й повного визначення «зайнятості» разом з його ознаками.

Список літератури

1. Закон України «Про зайнятість населення» від 18 березня 1991 р. № 803 – 12 [Електронний ресурс] /Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Прокопенко В. І. Трудове право України: підр. для юр. вузів та фак-ів / В. І. Прокопенко. — Харків: фірма «Консум», 1998. — 468 с.
3. Прилипко С. М. та Ярошенко О. М. Трудове право України: Підручник / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — Харків: видавець ФО — П. Вапнярчук Н. М., 2008. — 664 с.
4. Таршин О. С. Теоретичні аспекти зайнятості трудових ресурсів і формування ринку робочої сили / Таршин О. С. // Економіка та держава: Міжнародна науково-практична журнал, — 2006 — № 4. — 96 с.
5. Щебріна В. І. Трудове право України: Підручник / Щебріна В. І.; за ред. В. С. Венедиктова. — К.: Істіна, 2008. — 384 с.
6. Воробйов Є. М. Економічна теорія. Посібник вищої школи / під заг. ред. Є. М. Воробйона. — Харків — Київ, 2001. — 704 с.
7. Болотіна Н. Б. Трудове право України: Підручник. 2 — ге вид., стер / Н. Б. Болотіна. — К.: Віктор, 2004. — 725 с.
8. Тимчасове положення «Про умови і порядок оформлення іноземними громадянами дозволів на працевлаштування в Україні», затверджене Наказом Міністра України від 05.05.1993р. № 27 (зареєстроване в Міністерстві юстиції України 9 липня 1993 р. за № 85) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Костюк В. Поняття та ознаки трудової правосуб'єктності в умовах кодифікації трудового законодавства: проблеми та напрямки дії / В. Костюк. // Право України. — 2009. — № 3. — с. 49–50.

Сиряченко Н.Ю. Проблема определения понятия «занятость» и его сущность. — Статья.

Статья посвящена определению понятия «занятость» и выяснению его существенного наполнения. Исследуются научные взгляды на указанный вопрос, которые входят в сферу не только науки трудового права, а и других областей, в которых пересекаются отношения «занятости». Выясняются все существующие противоречия по этому поводу и делается соответствующий вывод, который содержит сформулированное, логически завершенное определение понятия «занятости» и приводятся выведенные из него логические признаки.

Ключевые слова: занятость, сущность, понятие.

Sirjachenko N.JU. Problem of definition of concept «employment» and its essence. — Article.

Article is devoted definition of concept «employment» and to finding-out of its essential filling. Scientific views on the specified question which enter into sphere not only sciences of the labor right, and other areas in which «employment» relations are crossed are investigated. All existing contradictions about it are found out and the corresponding conclusion which contains formulated, logically complete definition of concept of «employment» becomes and the logic signs deduced from it are resulted.

Keywords: employment, essence, concept.

УДК 331.556.48

Слюсарев В.О.,
здобувач ХНУВС

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОНОСТІ ТА СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Удосконалено організаційні та правові засади забезпечення законності та службової дисципліни персоналу органів ДПС України. Розглянуто сучасний стан законності та дисципліни в органах ДПС, уточнено сутність категорій «законності» та «дисципліна», проведено між ними розмежування, визначено систему причин, які призводять до службових правопорушень, розглянуто систему суб'єктів, які їх забезпечують та визначено перелік загальних та спеціальних засобів забезпечення законності та дисципліни в діяльності персоналу органів ДПС.

Ключові слова: законність, службова дисципліна, персонал, органи Державної прикордонної служби.

Необхідним та надзвичайно важливим напрямком роботи з персоналом в органах Державної прикордонної служби України (далі — ДПС) є забезпечення законності та дисципліни під час його службової діяльності, а беручи до уваги те, що такі органи самі забезпечують законність та дисципліну у довірений їм державою сфері, то законність та дисципліна серед персоналу таких органів повинні стати необхідною умовою їх професійної діяльності.

Питання забезпечення законності та службової дисципліни персоналу органів ДПС України були предметом дослідження О.П. Бевзюк, В.Т. Білоуса, О.Ф. Брюховецького, М.М. Литвині, В.М. Серватюк, А.С. Сідніського, М.М. Тарнавського, В.І. Царенка, В.О. Шамрай та інших науковців. Але, беручи до уваги складність досліджуваної проблеми вона ще залишається дуже актуальну, оскільки у цій сфері є багато проблем, які потребують невідкладного вирішення. Метою цієї статті є удосконалення організаційних та правових засад забезпечення законності та службової дисципліни персоналу органів ДПС України. Наукова новизна статті визначається тим, що у ній розглянуто сучасний стан законності

і дисципліни в органах ДПС, уточнено сутність категорій «законістю» та «дисципліна», проведено між ними розмежування, визначено систему причин, які призводять до службових правопорушень, розглянуто систему суб'єктів, які їх забезпечують та визначено перелік загальних та спеціальних засобів забезпечення законності та дисципліни в діяльності персоналу органів ДПС.

Відразу ж зазначимо, що неналежний рівень забезпечення законності та дисципліни серед персоналу має місце у переважній більшості правоохоронних органів та органів Війської організації, про що неодноразово наголошувалося у відповідних нормативних актах. Так, в Концепції виховної роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України, затвердженої Указом Президента України вказується на порушення військовослужбовцями військової дисципліни, вчинення ними злочинів та інших правопорушень, інсування у стосунках між ними нестатутних відносин, що призводить до падіння престижу військової служби [1]. У відомих актах ДПС з питань дотримання законності та дисципліни зазначається, про «спроби заличення прикордонників до противправної діяльності», «зловживання службовим становищем, порушенням статутних правил взаємодії», порядку проходження військової служби, які позитивно впливають на результати оперативно-службової діяльності і авторитет військ, морально-психологічний клімат у військових колективах [2-5 та ін.].

У нормативних актах називаються основні причини неналежного забезпечення законності та дисципліни в органах ДПС, а саме: 1) відсутність дієвої системи організаційних, виховних, правових заходів з підтриманням належного рівня військової дисципліни та законності; 2) недостатність зусиль командування діяльних та частин, спрямованих на перетворення підрозділів охорони державного кордону на центр виховної роботи, об'єкт зосередження головних зусиль зі зміцнення правопорядку та військової дисципліни; 3) відсутність у командування, керівників органів управління інформації про дійсний стан справ у підрозділових підрозділах, спроби окремих командирів та начальників прикрасити дійсний стан справ, недолики в системі обліку злочинів і подій, дисциплінарних проступків, низький професіоналізм та спрощення у проведенні службових розслідувань; 4) недостатня увага командирів усіх рівнів до збереження життя та здоров'я військовослужбовців; 5) прорахунки у здійсненні контролю за зберіганням матеріальних цінностей, які призводять до злочинів у фінансово-матеріальній сфері [4].

На нашу думку, перелік вказаних причин необхідно доповнити і такими, як неефективність державного і громадського контролю та нагляду за діяльністю органів ДПС, прорахунки під час відбору кандидатів на службу до органів ДПС; низький рівень контролю керівників усіх рівнів за службовою діяльністю та попередньою підлеглих; несприятливі економічні умови проходження служби, зокрема низький рівень заробітної плати; відсутність нормальних умов для виконання службових завдань; недостатня профілактична робота серед працівників органів ДПС. Щойно названі причини порушення законності та дисципліни є об'єктивними, оскільки не залежать від волі правопорушника. Проте, вони можуть бути і суб'єктивними, до яких пропонуємо віднести: неналежне знання

чинного законодавства та відповідних підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють службову діяльність; правовий нігілізм (зневажливе ставлення до правових принципів); неадекватна професійна мотивація; низький рівень морального розвитку та психічна неврівноваженість.

Аналіз нормативних актів та відповідної наукової літератури з питань забезпечення законності та дисципліни надав змогу зробити висновок про, як правило, ототожнення законності та дисципліни, оскільки, як законість, так і дисципліна визначаються та розглядаються як такі, що спрямовані на беззгодні і нехильне додержання порядку і правил встановлених нормативними актами. Проте, на нашу думку, законість та дисципліну ототожнювати не слід. Основним критерієм їх розмежування є характер вимог, які необхідно виконувати. Так, на відміну від законності дисципліна передбачає дотримання вимог, які містяться навіть в усіх наказах та розпорядженнях керівників та начальників усіх рівнів. Наприклад, у п.4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України зазначено, що військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця виконувати вимоги наказів командирів..., додержуватися визначених військовими статутами правил взаємодії між військовослужбовцями..., виявляти повагу до командирів і один до одного, бути вичлівими і додержуватися військового етикету, поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків [6]. У зв'язку з цим порушенням службової дисципліни вважається інавіть такі незначні, на нашу думку, проступки, як порушення правил носяння форменного одягу, не віддання військової честі та інші, які мабуть никому не сидять на думку навіть порушенням законності. Крім того, на відміну від законності дисципліна у переважній більшості випадків стосується дотримання вимог з питань проходження служби та внутрішнього розпорядку, тобто має яскраво виражений внутрішньо-організаційний характер, у той час як законість переважно – зовнішній.

Завдання щодо забезпечення законності та дисципліни в органах ДПС покладено на таких суб'єктів: 1) командирів та начальників усіх рівнів; 2) кадрові апарати; 3) підрозділи внутрішньої та власної безпеки органів ДПС; 4) осіб (підрозділів), які здійснюють виховну роботу (заступники командирів та роботи з особовим складом та з виховної роботи, працівники відділів (відділень) виховної роботи, члени громадських організацій, створених в органах і підрозділах ДПС, наставники); 5) служби психологічного забезпечення оперативно-службової діяльності органів ДПС; 6) інспекторські підрозділи; 7) контрольно-ревізійні підрозділи; 8) штаби та чергові частини.

Приділимо більшу увагу їх аналізу. Так, найбільшим обсягом повноважень щодо забезпечення законності та дисципліни наділені **командири (начальники)**. Зокрема, у п.5 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України зазначено, що за стан дисципліни у військовому об'єднанні, з'єднанні, частині (підрозділі), закладі та установі відповідає командир, який зобов'язаний постійно підтримувати військову дисципліну, вимагати її додержання від підлеглих, не залишати поза увагою жодного дисциплінарного правопорушення [6]. Стосовно кожного випадку правопорушення командир зобов'язаний приняти рішення щодо

необхідності притягнення винного до відповідальності залежно від обставин скосини правопорушення, ступеня вини, попередньої поведінки порушника та розміру завдань державі та іншим особам збитків. Командири користуються дисциплінарною владою, у зв'язку з чим мають право заохочувати підлеглих або накладати на них дисциплінарні санкції.

Крім того, надзвичайно важливим є закріплення у Дисциплінарному статуті Збройних Сил України положення про те, що «діяльність командира щодо підтримання військової дисципліни оцінюється не кількістю накладених ним дисциплінарних санкцій, а виконанням його підлеглими обов'язків з подережанням вимог законів і статутів Збройних Сил України, повним використанням дисциплінарної влади для наведення порядку і запобігання порушенням військової дисципліни» [6].

Кадрові органи з питань забезпечення законності та дисципліни виконують такі функції: здійснюють облік дисциплінарних та інших правопорушення, які були вчинені персоналом ДПС; здійснюють контроль за виконанням наказів, директив і вказівок ДПС України з питань дотримання порядку проходження служби; проводять службові розслідування у разі невиконання або неналежного виконання військовослужбовцем службових обов'язків, що загрожувало життю і здоров'ю особового складу, цивільних осіб або заподіяло ім матеріальну чи моральну шкоду; невиконання або недбалого ставлення до виконання вимог наказів та інших керівних документів, що негативно вплинуло на стан виконання покладених на орган Державної прикордонної служби завдань; у разі поранення або смерті, що сталися внаслідок застосування військовослужбовцем фізичного впливу і спеціальних засобів, а також у разі застосування зброї до інших військовослужбовців чи цивільного населення; порушення порядку та правил несення служби в прикордонному наряді; недозволеного розголошення змісту або втрати службових документів; у разі вчинення правопорушення, що містить ознаки злочину або корупційного діяння [3]; приймають участь у розробленні проектів положень, наказів, інструкцій, які регламентують питання щодо забезпечення законності та дисципліни.

Підрозділи внутрішньої та власної безпеки органів ДПС здійснюють: передеждення та усунення причин і умов, що сприяють правопорушенням з боку військовослужбовців та працівників Державної прикордонної служби України, а також програвним діям стосовно них або об'єктів прикордонної інфраструктури; запобігання вчиненню військовослужбовцями та працівниками Державної прикордонної служби України під час виконання ними своїх службових обов'язків правопорушень чи дій, що можуть призведти до скосини злочинів; запобігання передумовам витоку з органів Державної прикордонної служби України інформації з обмеженим доступом або відомостей, що становлять державну таємницю [2]. Так профілактичні заходи здійснюються на підставі аналізу наявних матеріалів і лише після правової оцінки щодо вчинення військовослужбовцями та працівниками Державної прикордонної служби України під час здійснення службової діяльності правопорушені та за відсутності ознак злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України.

Суб'єктів, які здійснюють виховну роботу та психологичне забезпечення оперативно-службової діяльності органів ДПС ми охарактеризували у п.2.4 в зважому розгляді такі напрямки роботи з персоналом як виховна робота та психологічне забезпечення, а тому передєдемо до розгляду інших суб'єктів – інспекторських підрозділів, які проводять інспектування та інспекторські перевірки органів ДПС відповідно до плану, затвердженого Головою Державної прикордонної служби. Різниця між ними полягає у тому, що інспектування, як правило, здійснюється за всіма напрямами службової діяльності, а інспекторська перевірка проводиться за окремими напрямами службової діяльності об'єкта перевірки.

Інструкцією про порядок організації та здійснення інспектування (інспекторських перевірок) у Державній прикордонній службі України зазначено, що інспекторські підрозділи виконують такі завдання, як: визначення фактичного стану діяльності об'єктів перевірки за їх службовим призначенням, її відповідності законодавству України, вимогам директив, наказів і розпоряджень Голови ДПС та інших посадових осіб за напрямами підпорядкованості; визначення підготованості рівня організаційної діяльності органів управління і посадових осіб об'єктів перевірки завданням, покладеним на них, здатності забезпечувати їх виконання; перевірка стану виконавської дисципліни; проведення роботи, спрямованої на удосконалення контролю Державній прикордонній службі України; напрацювання і внесення пропозицій, спрямованих на вдосконалення охорони державного кордону та охорони суверенітету України в її включчій (морській) економічній зоні, підтримання високої постійності бойової готовності, професійної підготовки і виховання особового складу, матеріально-технічного та інших видів забезпечення [7].

На нашу думку, серед таких завдань необхідно передбачити: перевірку відповідності практичних дій працівників ДПС їх функціональним обов'язкам і вимогам законодавчих актів; вивчення громадської думки населення регіону про роботу персоналу окремого органу ДПС; виявлення непримітивних резервів у вдосконаленні оперативно-службової та управлінської діяльності органів ДПС; узагальнення та впровадження передового досвіду службової діяльності перевірка дотримання нормативних актів з питань правового та соціального захисту працівників ДПС.

Контрольно-ревізійні підрозділи як суб'єкти забезпечення законності та дисципліни в діяльності персоналу органів ДПС здійснюють фінансовий контроль за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяття зобов'язань, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності: косових та безготівкових операцій, витрат по грошовому забезпеченню і заробітній платі; результатів фінансово-господарської діяльності; використання матеріальних цінностей та необоротних активів тощо.

Основним призначенням штабів та чергових частин як суб'єктів забезпечення законності та дисципліни в діяльності персоналу органів ДПС є здійснення контролю за виконанням наказів, розпоряджень, вказівок та директив керівних органів, за ходом виконання запланованих заходів тощо. У зв'язку з

цим, вони: систематично аналізують рівень виконавської дисципліни; здійснюють підготовку аналітичних документів з питань надзвичайних подій серед особового складу та про стан обліково-реєстративної дисципліни в органах ДПС.

Засоби забезпечення законності та дисципліни серед персоналу органів ДПС не отримали чіткого нормативного визначення. Шо стосується наукової літератури, то поряд із термінами «засоби» забезпечення законності та дисципліни використовуються і такі, як «способи», «методи», «гарантії», «умови» чи «зходи» забезпечення законності та дисципліни. У зв'язку з тим, що кожен із вказаних термінів означає певну дію яка дає можливість після зробити, здійснити, дослісти чогось про що свідчити словникове тлумачення цих термінів [8, с.125, 213, 316, 567, 611] прононтоемо розглядати їх як синоніми. Подібна пропозиція раніше уже була обґрунтovanа у науковій літературі [9, с.55]. Більше того, у різних наукових джерелах використовуючи різні категорії автори говорять про одні і ті ж самі речі (дії). Наприклад, Ю.П. Битяк контроль, нагляд та розгляд звернені громадян називає основними способами забезпечення законності та дисципліни [10, с.239], а В.Б. Авер'янов — засобами забезпечення законності та дисципліни [11, с.348]. А.А. Стародубцев, досліджуючи організаційно-правові питання діяльності інспекцій з особового складу щодо зміщення законності та дисципліни в органах внутрішніх справ, зазначає, що поняття «способи» та «методи» — однорідні, можуть вживатися як синоніми [9, с.55].

На нашу думку, способи (засоби, гарантії, умови чи заходи) забезпечення законності та дисципліни серед персоналу органів ДПС необхідно об'єднати у дві групи: 1) загальні (класичні), до яких ми відносимо: контроль, нагляд та розгляд звернень громадян; 2) спеціальні, яких є дуже багато, і які пропонуємо розглянути більш детально, оскільки на відміну від першої групи способів забезпечення законності та дисципліни вони є менш дослідженними у науковій літературі.

Наприклад, окрім авторів до таких відносяться: 1) розвиток демократії, гласність, свободу інформації, рівень розвитку ринкових відносин, промисловості, гарантованості економічної свободи, добробут населення, рівень розвитку правосудія, заснованої на визнанні пріоритету прав і свобод людини, правової культури громадян, стан законодавства, його стабільність і відповідність розвитку відносин у суспільстві, рівень юридичної техніки, рівень діяльності з попередження і припинення правопорушен, у тому числі заходів юридичної відповідальності, доступність і якість правосуддя, ефективність контролю за реалізацією правових актів [11, с.347-348]; 2) побудову державній влади, створення контролольних механізмів, відповідальність [12]; 3) систематичне підтримання правової культури, спеціальної підготовки, моральних якостей кожного співробітника; належну організаційну роботу; використання системи організаційно-правових методів, що дають можливість попереджувати, виявляти та своєчасно припиняти порушення [12, с.165]; 4) створення належних умов для виконання службових обов'язків; виховання у осіб рядового і начальницького складу високих моральних та ділових якостей, свідомого ставлення до виконання службових обов'язків; повсякденну вимогливість начальників до підлеглих, постійну турботу про них, виявлення поваги до їх гідності, забезпечення соціальної справедливості; застосо-

ування засобів переконання та заохочення (стимулування); застосування до порушників службової дисципліни заходів державного примусу [9, с.65].

Необхідно зазначити, що деякі із таких способів отримали законодавче закріплення у нормативних актах. Наприклад, Дисциплінарним статутом Збройних Сил України до таких віднесено: виховання високих бойових і морально-психологічних якостей військовослужбовців на національно-історичних традиціях українського народу та традиціях Збройних Сил України, патріотизму, свідомого ставлення до виконання військового обов'язку, вірності Військової присяї; особиста відповідальність кожного військовослужбовця за дотримання Військової присяги, виконання своїх обов'язків, вимог військових статутів; формування правової культури військовослужбовців; уміле поєднання повсякденної вимогливості командирів і начальників до підлеглих без припинення їх особистої гідності, з дотриманням прав і свобод, постійної турботи про них та правильного застосування засобів переконання, примусу й громадського впливу колективу; зразкове виконання командирів військового обов'язку, їх справедливого ставлення до підлеглих; підтримання в військових об'єднаннях, з'єднаннях, частинах (підрозділах), закладах та установах необхідних матеріально-побутових умов, статутного порядку; своєчасне і повне постачання військовослужбовців встановленими видами забезпечення; чітка організація і повне застосування особового складу до бойового навчання [6].

У наказі Адміністрації ДПС «Про вдосконалення роботи зі зміненням правопорядку та військової дисципліни в Прикордонних військах України» такими названо: змінення морально-психологічного стану всіх категорій військовослужбовців; виховання в них відповідальності, чесності та непідкупності, гордості за приналежність до Прикордонних військ; упровадження в повсякденну життєдіяльність військ позитивного досвіду командирів, штабів, виховних структур щодо підтримання статутного порядку, подиціння морально-психологічного клімату в військових колективах; профілактика правопорушен; пропагування та створення умов здорового способу життя; підвищення дієвості контролю за обліком матеріальних цінностей; запобігання порушенням статутних взаємовідносин; удосконалення аналітичної роботи, яка повинна бути спрямована на забезпечення якісної оцінки стану військової дисципліни у підпорядкованих підрозділах, прогнозування можливого розвитку негативних процесів у військових колективах і прийняття доцільних управлінських рішень [4].

Нажаль вище приведені способи забезпечення законності та дисципліни в останньому із приведених нормативних актів подаються у несистематизованому порядку. Крім того, до таких, крім вище зазначених пропонуємо віднести: 1) удосконалення законодавства яке регулює службову діяльність органів ДПС, яке, у першу чергу, повинно бути спрямоване на чітке правове закріплення задань, функцій та повноважень персоналу ДПС; 2) підвищення рівня правового та соціального забезпечення працівників ДПС (підвищення заробітної плати, запровадження нових ефективних форм матеріального та морального заохочення, створення належних та безпечних умов праці тощо); 3) підвищення правового і культурного рівня працівників ДПС; 4) систематичне інформування

персоналу ДПС та пересічного населення про заходи, які вживаються до працівників органів ДПС, що допустили порушення законності; 5) запровадження «таричих» телефонних та комі ютерніх ліній для отримання від громадськості необхідної інформації щодо покращання функціонування прикордонної служби; 6) попередження та усунення причин і умов, що сприяють правопорушенням військовослужбовців та працівників Державної прикордонної служби України.

Завершуючи розгляд забезпечення законності та службової дисципліни персоналу органів Державної прикордонної служби України зазначимо, що результативність такого забезпечення, насамперед, залежить від механізму (процедури) нормативного закріплення та подальшої реалізації вище зазначених способів, які повинні бути спрямовані на попередження можливих службових правопорушень, їх виявлення та усунення негативних наслідків таких правопорушень, притягнення винних до відповідальності.

Список літератури:

1. Концепція військової роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України, затверджена Указом Президента України від 4 вересня 1998 р. № 981.
2. Про затвердження Інструкції про порядок забезпечення підрозділами управління внутрішньої та власної безпеки профілактики правопорушень у сфері службової діяльності військовослужбовців та працівників Державної прикордонної служби України: Наказ Адміністрації ДПС України від 27 березня 2006 р. № 235.
3. Про затвердження Інструкції про порядок проведення службового розслідування у Державній прикордонній службі України: Наказ Адміністрації ДПС України від 14 лютого 2005 р. № 111.
4. Про вдосконалення роботи зі зміненням правопорядку та військової дисципліни в Прикордонних військах України: Наказ Державного Комітету у справах охорони державного кордону України від 26 серпня 2002 р. № 490.
5. Про затвердження Інструкції про порядок обліку, подання донесень і доповідей про злочини, події та дисциплінарні проступки в Прикордонних військах України: Наказ Державного Комітету у справах охорони державного кордону України від 26 серпня 2002 р. № 490.
6. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24 березня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 22-23. — Ст. 197.
7. Про затвердження Інструкції про порядок організації та здійснення інспектування (інспекторських перевірок) у Державній прикордонній службі України: Наказ Адміністрації ДПС України від 30 квітня 2004 року № 357.
8. Тлумачний словник української мови / укладачі Ковальова Т. В., Коврига Л. П. — Харків: Сингекс, 2005. — 672 с.
9. Стародубцев А. А. Організаційно-правові питання діяльності інспекції особового складу щодо змінення законності і дисципліни в органах внутрішніх справ: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Стародубцев А. А. — Харків, 1999. — 185 с.

10. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. — 584 с.
11. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. — К.: Юрінком Интер, 2005. — 544 с.
12. Державне управління: наоч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко; за ред. А. Ф. Мельник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 343 с.
13. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина: підручник / під заг. ред. І. П. Голосніченка, Я. Ю. Кондратьєва. — К.: Українська академія внутрішніх справ, 1995. — 177 с.

Слусарев В.О. Обеспечение законности и служебной дисциплины персонала органов Государственной пограничной службы Украины. — Статья.

Усовершенствование организационные и правовые основы обеспечения законности и служебной дисциплины персонала органов ДПС Украины. Рассмотрено современное состояние законности и дисциплины в органах ДПС, уточнено сущность категорий «законность» и «дисциплина», проведено между ними размежевание, определена система причин, которые приводят к служебным правонарушениям, рассмотрена система субъектов, которые их обеспечивают и определен перечень общих и специальных средств обеспечения законности и дисциплины в деятельности персонала органов ДПС.

Ключевые слова: законность, служебная дисциплина, персонал, органы Государственной пограничной службы.

Slusarev V.O. Maintenance of legality and office discipline of the personnel of bodies of the State frontier service of Ukraine. — Article.

Organizational and legal bases of maintenance of legality and office discipline of the personnel of bodies of traffic police of Ukraine are improved. The current state of legality and discipline in traffic police bodies is considered, specified essence of categories «legality» and «discipline», delimitation is spent between them, the system of reasons which lead to office offences is defined, the system of subjects which provide them is considered and the list of the general and special means of maintenance of legality and discipline in activity of the personnel of bodies of traffic police is defined.

Keywords: legality, office discipline, the personnel, bodies of the State frontier service.